

Komisja Współpracy Międzyregionalnej i Zagranicznej SWP

PRIORYTETY WSPÓŁPRACY ZAGRANICZNEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Wstęp

Mając na uwadze:

- a) deklarowane przez parlament i rząd zadania i kierunki polskiej polityki zagranicznej, w tym odnoszące się do roli wspólnot lokalnych i regionalnych;
- b) kompetencje wynikające z ustawy o samorządzie województwa, jego zadania jako podmiotu polityki regionalnej oraz ustawy o zasadach przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń i organizacji;
- c) europejskie standardy samorządu terytorialnego wyrażone w ratyfikowanych przez Polskę dokumentach Rady Europy: „Europejskiej Karcie Samorządu Terytorialnego” i „Europejskiej konwencji ramowej o współpracy transgranicznej między wspólnotami i władzami terytorialnymi” (Konwencji Madryckiej);
- d) zapisy Europejskiej Karty Regionów Granicznych i Transgranicznych;
- e) porozumienia międzynarodowe podpisane przez Rząd RP, a dotyczące obszarów znajdujących się w sferze zainteresowań Województwa Pomorskiego;
- f) proces integracji europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem polityk Unii Europejskiej mających wpływ na rozwój lokalny i regionalny oraz dostępnych instrumentów finansowych;
- g) doświadczenia dotychczasowych kontaktów międzynarodowych województwa pomorskiego oraz lokalnych samorządów, organizacji i instytucji województwa;
- h) założenia polityki rozwoju określone w dokumentach Samorządu Województwa Pomorskiego, w szczególności w „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020” oraz stosownych dokumentach operacyjnych;

ustala się:

I. Cele i zadania współpracy międzynarodowej województwa pomorskiego.

- A.** Treść i zakres współpracy międzynarodowej województwa pomorskiego wynika z polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej. Współpraca ta ma na celu wzbogacenie polityki Państwa Polskiego o elementy regionalne oraz wzmacnianie rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturowego województwa pomorskiego. Między innymi poprzez współpracę międzynarodową, województwo pomorskie ma stać się bardziej konkurencyjne, spójne i dostępne, przy czym rozwój kontaktów międzynarodowych zależy od szeroko rozumianych uwarunkowań postępu cywilizacyjnego województwa pomorskiego.
- B.** W realizacji współpracy międzynarodowej województwa pomorskiego wykorzystuje się jego walory regionalne:
- 1) znaczne możliwości gospodarcze wynikające m.in. z położenia geograficznego w obszarze Morza Bałtyckiego oraz funkcji tranzytowych portów morskich, a także przechodzących przez ten region paneuropejskich korytarzy transportowych;
 - 2) potencjał gospodarczy ulokowany w tradycyjnych dla województwa pomorskiego sektorach gospodarki, w szybko rozwijającym się sektorze usług i szeroko rozumianej innowacyjności oraz wynikający z walorów turystycznych regionu;
 - 3) potencjał intelektualny związany z działającymi na terenie województwa uczelniami wyższymi i instytucjami naukowo – badawczymi, będący podstawą postępu technologicznego;
 - 4) bogaty dorobek kulturowy wynikający z uwarunkowań historycznych oraz zróżnicowania etnicznego;
 - 5) znaczny poziom aktywności społecznej i przedsiębiorczości mieszkańców.
- C.** Cele i zadania współpracy międzynarodowej wynikają z założeń strategii rozwoju województwa pomorskiego. Jej tworzenie należy traktować jako proces podlegający cyklicznym weryfikacjom, przyjmując jednocześnie zasadę stabilności ogólnych celów rozwojowych regionu.

Do najważniejszych kierunków rozwojowych województwa pomorskiego determinujących zadania i obszary współpracy międzynarodowej należą:

1. Tworzenie materialnych podstaw egzystencji społeczności regionalnej przez wspieranie rozwoju istniejących i powstawanie nowych przedsiębiorstw kreujących nowe miejsca pracy. Związane jest to z tworzeniem warunków korzystnych dla aktywizacji kapitału rodzimego oraz przyciągania kapitału zagranicznego;
2. Przyspieszenie rozbudowy i modernizacji infrastruktury komunikacyjnej. Inwestycje w dziedzinie komunikacji drogowej, kolejowej, morskiej, lotniczej, telekomunikacji przyczynią się do integracji wewnętrznej i zewnętrznej (w wymiarze krajowym i międzynarodowym) województwa pomorskiego oraz do wzmocnienia rangi trójmiejskiego węzła lądowo-morskiego i lotniczego;
3. Wspieranie rozwoju innowacji i nowoczesnych technologii;
4. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej związanej z ochroną środowiska naturalnego w ramach zrównoważonego rozwoju regionu. Dotyczy to w szczególności gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, ciepłownictwa i alternatywnych źródeł energii;
5. Rozwój obszarów wiejskich obejmujący m.in. restrukturyzację i unowocześnienie produkcji rolnej, promocję produktów tradycyjnych i regionalnych, rolnictwa ekologicznego, tworzenie warunków dla powstawania pozarolniczych źródeł utrzymania ludności wiejskiej, a także działania na rzecz zwiększenia eksportu produktów rolno-spożywczych;
6. Rozwój rybactwa morskiego i śródlądowego, służącego także zachowaniu tradycyjnych walorów kulturowych i krajobrazowych województwa pomorskiego;
7. Zmniejszanie poziomu bezrobocia poprzez aktywizację zawodową ludności i dostosowanie szkolnictwa do rzeczywistych potrzeb rynku pracy;
8. Przeciwdziałanie wszelkim formom wykluczenia społecznego;
9. Działania na rzecz rozwoju kulturowego regionu, w tym szczególnie sprzyjanie bogactwu i różnorodności form kultury oraz kształtowanie warunków dla partnerstwa środowisk twórczych i naukowych;
10. Wzmacnianie atrakcyjności i konkurencyjności województwa pomorskiego poprzez podejmowanie szeroko rozumianych działań promocyjnych;

11. Wspieranie działań w zakresie rozwoju edukacji i szkolnictwa, ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa wyższego;
12. Wspieranie i promocja prozdrowotnych rozwiązań oraz unowocześniania systemu pomocy społecznej, jak również promowanie kultury fizycznej i sportu;
13. Działania sprzyjające tworzeniu społeczeństwa obywatelskiego, w tym wspieranie organizacji pozarządowych; wspieranie aktywności młodzieży, także na arenie międzynarodowej.

W realizacji powyższych zadań wykorzystywane będzie doświadczenie innych regionów, w tym szczególnie regionów Unii Europejskiej.

D. Niezbędne jest włączanie do współpracy zagranicznej województwa pomorskiego samorządów lokalnych, szkół wyższych, instytucji naukowych, centrów innowacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, etc. Celowe jest zarówno wykorzystywanie ich dotychczasowych doświadczeń, jak i wspieranie nowych inicjatyw. W szczególności samorząd województwa powinien zachęcać gminy i powiaty do zawierania umów z partnerami zagranicznymi oraz do intensywnej realizacji już istniejących porozumień. Ważnym zadaniem Samorządu Województwa Pomorskiego jest współpraca z Polonią, która może stanowić pomost i istotny czynnik aktywizujący w kontaktach z poszczególnymi regionami. W kontaktach tych szczególne znaczenie ma wspieranie rozwoju tożsamości narodowej w środowiskach polonijnych.

II. Kierunki współpracy międzynarodowej.

Za podstawę wyboru głównych kierunków geograficznych współpracy międzynarodowej przyjmuje się założenie, że województwo pomorskie odgrywa rolę aktywnego członka międzynarodowej wspólnoty regionalnej w obszarze Morza Bałtyckiego oraz rozwija kontakty z wybranymi partnerami pozostałej części Europy, a także – kierując się wysokim poziomem korzyści - z partnerami pozaeuropejskimi. Zgodnie z powyższym założeniem współpraca międzynarodowa województwa pomorskiego koncentruje się na następujących kierunkach:

A. Obszar Morza Bałtyckiego. Wybór ten podyktowany jest położeniem geograficznym województwa pomorskiego, potencjałem rozwojowym tej części Europy wynikającym

między innymi z intensyfikacji kontaktów gospodarczych, społecznych i politycznych. Czynnikiem przyspieszającymi te procesy jest rozwój infrastruktury transportowej oraz polityka bałtycka Unii Europejskiej, w tym Polski, odnosząca się również do północno - zachodnich regionów Federacji Rosyjskiej.

W obszarze tym jako szczególnie ważnych partnerów wyróżnia się:

1. Sealand/ Dania
2. Finlandia Południowo – Zachodnia/Finlandia;
3. Rejon Wileński/Litwa;
4. Szlezwik – Holsztyn / Niemcy;
5. Meklemburgia Pomorze Przednie/ Niemcy;
6. Akerhus/ Norwegia;
7. Obwód Kaliningradzki/ Rosja;
8. Obwód Leningradzki/ Rosja;
9. Blekinge/ Szwecja;
10. Kalmar/ Szwecja;
11. Kronoberg/ Szwecja;
12. Skania/ Szwecja.

B. Regiony Europy Zachodniej. Członkostwo Polski w UE wymaga od samorządu województwa aktywnej współpracy z regionami zachodnioeuropejskimi, których doświadczenia mogą być wykorzystywane dla realizacji regionalnej polityki rozwoju, a także zwiększania potencjału gospodarczego, w szczególności poprzez wspólne działania w ramach funduszy UE. Biorąc pod uwagę dotychczasową współpracę oraz nowe możliwości za szczególnie ważnych partnerów uważa się:

1. Limousin/ Francja;
2. Górna Normandia/ Francja;
3. Północna Holandia/Holandia;
4. Brema/ Niemcy;
5. Hamburg/ Niemcy;
6. Środkowa Frankonia/ Niemcy;
7. Anglia Północno – Zachodnia – Lancashire/ Wlk. Brytania;

8. Anglia Północno – Wschodnia – Newcastle/ Wlk. Brytania;
9. Szkocja/ Wlk. Brytania
10. Liguria/ Włochy;

Ważnym elementem współpracy w tym obszarze są wspólne działania w obrębie tzw. Małego Trójkąta Weimarskiego – w ramach którego partnerami Samorządu Województwa są regiony Limousin we Francji i Środkowa Frankonia w Niemczech.

C. Regiony Europy Środkowej, Wschodniej i Południowo - Wschodniej. Tranzytowe położenie województwa pomorskiego sprzyja współpracy i wzmożonym kontaktom, w tym gospodarczych, z regionami tej części Europy. Współpraca może się opierać również na wykorzystaniu dostępnych funduszy pomocowych.

W tym obszarze geograficznym głównymi partnerami współpracy są:

1. Wschodnia Prefektura Moskwy/ Rosja;
2. Obwód Odeski/ Ukraina;
3. Regiony państw Grupy Wyszehradzkiej.

D. Regiony pozaeuropejskie. Niezależnie od powyższych priorytetowych kierunków współpracy międzynarodowej województwo pomorskie jest otwarte na inne kierunki geograficzne współpracy.

Należy tu wymienić:

1. Regiony Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Korzystne dla województwa pomorskiego mogą być doświadczenia amerykańskie w dziedzinie życia gospodarczego i postępu cywilizacyjnego;
2. Regiony Korei Południowej, Chińskiej republiki Ludowej oraz Indii, współpraca z którymi może przyczynić się do gospodarczego rozwoju województwa pomorskiego.
3. Pozostałe kierunki geograficzne – w przypadku pojawienia się nowych możliwości i potencjalnych korzyści wynikających m.in. z procesów globalizacji, samorząd województwa pomorskiego będzie nawiązywał kontakty z innymi regionami.

III. Udział województwa pomorskiego w instytucjach i organizacjach międzynarodowych.

Elementem aktywności międzynarodowej Województwa Pomorskiego jest jego uczestnictwo w instytucjach i organizacjach międzynarodowych. Działalność samorządu województwa pomorskiego w tym zakresie ma na celu, podobnie jak w przypadku współpracy bilateralnej, wspieranie rozwoju Pomorza oraz współtworzenie regionalnych sieci współpracy. Działalność ta podyktowana jest także wolą współkształtowania europejskich standardów samorządu terytorialnego, europejskiej polityki regionalnej, umacniania pozycji międzynarodowej Województwa Pomorskiego oraz zwiększenia efektywności pracy komisji rządowych w zakresie współpracy międzyregionalnej.

A. Biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia samorządu województwa pomorskiego oraz potrzeby upowszechniania takich zasad jak: subsydiarność, solidarność międzyregionalna, rozwój zrównoważony, spójność, czy konkurencyjność, Województwo Pomorskie uczestniczy w pracach takich instytucji i organizacji jak:

- Komitet Regionów Unii Europejskiej;
- Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy;
- Zgromadzenie Regionów Europy;
- Stowarzyszenie Europejskich Regionów Granicznych;

B. Województwo Pomorskie jest aktywnym członkiem organizacji działających na rzecz Regionu Morza Bałtyckiego (RMB). Aktywność ta ma na celu m.in. współtworzenie silnego RMB, zwiększenie jego roli w Zjednoczonej Europie i na świecie oraz wzmocnienie rangi Województwa Pomorskiego wśród regionów europejskich. W szczególności ważny z tego punktu widzenia jest udział w pracach lub wspieranie takich organizacji i programów jak:

- Konferencja Współpracy Subregionalnej Państw Morza Bałtyckiego (BSSSC);
- Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku;
- Euroregion Bałtyk;
- Komitet Bałtycki Konferencji Peryferyjnych Regionów Morskich;
- Konferencja Parlamentarna Morza Bałtyckiego
- Bałtyckie Forum Rozwoju – Baltic Development Forum;

- Wizje i Strategie Wokół Morza Bałtyckiego (VASAB);
- Ars Baltica;
- Bałtycka Komisja Ochrony Środowiska Morskiego Helcom;
- Baltic 21;
- Związek Miast Bałtyckich;
- Bałtycki Sekretariat do spraw Młodzieży;
- Bałtyckie Forum Organizacji Pozarządowych.

C. Ważnym instrumentem realizacji zadań wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej oraz promocji Województwa Pomorskiego wśród społeczności europejskiej i jej instytucji jest Stowarzyszenie „Pomorskie w Unii Europejskiej”, które utworzyło i nadzoruje prace Biura Województwa Pomorskiego w Brukseli (wraz z Biurem Miejscowym w Gdańsku). Stowarzyszenie działa na zasadzie partnerstwa wewnątrz regionalnego, a w jego skład wchodzi samorządy: wojewódzki i lokalne, uczelnie, instytucje wspierania przedsiębiorczości oraz organizacje pozarządowe, Głównymi celami Stowarzyszenia są:

- wspieranie dynamicznego rozwoju województwa pomorskiego w oparciu o efektywne wykorzystanie instrumentów europejskich, w szczególności funduszy strukturalnych UE;
- budowanie i wzmacnianie pozytywnego wizerunku województwa pomorskiego jako wartościowego partnera współpracy międzyregionalnej;
- wpływanie, poprzez udział we wszelkich formach konsultacji i dialogu, na korzystny dla województwa kształt regulacji, polityk i instrumentów wspólnotowych.

Główne obszary działalności statutowej Stowarzyszenia obejmują: informacje o programach i inicjatywach europejskich ważnych dla społeczności lokalnych i regionalnych; w Brukseli działalność: informacyjną dotyczącą możliwości, potrzeb i trudności pomorskich samorządów; działalność: promocyjną i lobbingsową na rzecz gmin, miast i powiatów całego regionu.

Ważnym elementem działalności Stowarzyszenia jest wspieranie doskonalenia kadr samorządowych województwa pomorskiego w zakresie korzystania ze środków wspólnotowych, w tym poprzez organizację wyjazdów szkoleniowych, tematycznych wizyt studyjnych, spotkań z ekspertami europejskimi, staży w Brukseli, a także konferencji

i warsztatów w województwie pomorskim. Ponadto, Stowarzyszenie „Pomorskie w Unii Europejskiej” promuje działania przyczyniające się do budowania pozytywnego wizerunku województwa pomorskiego w Unii Europejskiej poprzez przyznawanie specjalnej nagrody.

D. W celu stałego podnoszenia efektywności współpracy międzynarodowej województwa pomorskiego oraz przenoszenia na jego poziom zasad i celów polityki zagranicznej państwa polskiego, przedstawiciele województwa pomorskiego uczestniczą we wspólnych międzyrządowych komisjach ds. współpracy międzyregionalnej Polski i tych krajów, których regiony objęte są niniejszymi priorytetami współpracy międzynarodowej.

E. Współpracy międzynarodowej województwa pomorskiego towarzyszy tworzenie jak najlepszego wizerunku naszego regionu. W realizacji kontaktów zagranicznych wykorzystuje się wszelkie dostępne formy promocji województwa pomorskiego, uwzględniając przy tym bieżące działania promocyjne innych podmiotów regionalnych, samorządowych, administracji rządowej i organizacji pozarządowych.